

Näin otat muut huomioon ja ylläpidät hyvää ja turvallista ilmapiiriä

Kunnioita toisen henkilökohtaista fyysistä ja psyykkistä tilaa

Et voi tietää toisen rajoja kysymättä niistä. Kysy siis ennen kuin esimerkiksi kosket toiseen. Kuuntele ja muuta käytöstäsi, jos joku ilmaisee sinulle, että käytöksesi tekee heidän olonsa epämukavaksi.

Kunnioita kaikkia, älä tee oletuksia

Älä tee oletuksia kenenkään seksuaalisuudesta, sukupuolesta, kansallisuudesta, etnisyydestä, uskonnosta, arvoista, sosioekonomisesta taustasta, toimintakyvystä tai terveydestä. Kunnioita pronomineja ja nimiä. Ole tietoinen omista etuoikeuksistasi.

Ei kehosyrjintää

Älä kommentoi toisen kehoa. Jätä myös pois kommentit toisten ruoka-annoksista ja syömisestä.

Kunnioita toisten mielipiteitä, uskomuksia, kokemuksia ja eriäviä näkökantoja

Älä pilkkaa, ivaa, halvenna, sysää syrjään tai nolaa ketään puheillasi, käytökselläsi tai teoillasi.

Ole vastuussa omasta toiminnastasi ja käytöksestäsi

Ole tietoinen, että toiminnallasi on vaikutus toisiin ihmisiin hyvistä aikomuksistasi huolimatta.

Anna tilaa

Pyri huolehtimaan siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Älä jyrää muiden mielipiteitä ja anna puheenvuoro. Kunnioita myös toisten yksityisyyttä ja käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti.

Näin toimit, jos koet tai kohtaat epäasiallista käytöstä tai häirintää

Kerro, että koet tilanteen epäasialliseksi, ahdistavaksi tai loukkaavaksi

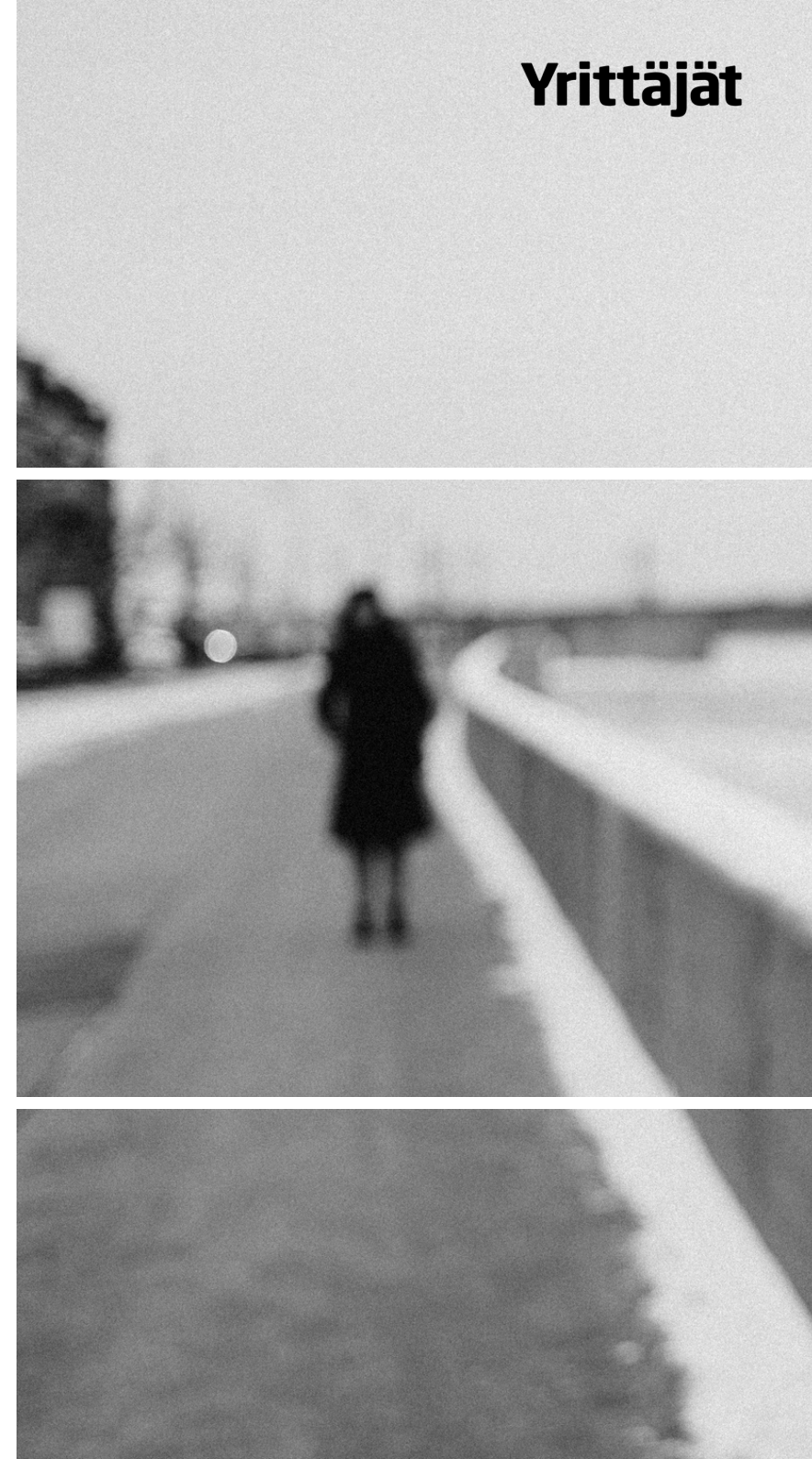
Ilmaise selkeästi epäasiallista toimintaa harjoittavalle henkilölle, että hän toimii loukkaavasti tai asiattomasti. Henkilö ei välttämättä itse tiedä tai ymmärrä toimivansa väärin, siksi kertominen on tärkeää. Jos tilanne on uhkaava, poistu tilanteesta ja paikalta. Älä jää tilanteessa yksin, vaan kerro asiasta mahdollisimman pian jollekin. Ota yhteys häirintäyhdyshenkilöön.

Tiedota tilanteesta häirintäyhdyshenkilölle

Häirinnän tai epäasiallisen käytöksen jatkuessa, kerro tilanteesta paikallisyhdistyksen häirintäyhdyshenkilölle. Kerro tilanteesta ja tapahtuneesta mahdollisimman tarkasti. Kaikki keskustelut häirintäyhdyshenkilön kanssa ovat luottamuksellisia. Mahdollisista jatkotoimenpiteistä päätät sinä, eli häirintää kokenut henkilö itse. Älä epäröi kertoa. Älä myöskään syytä itseäsi tapahtuneesta.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet

Häirintäyhdyshenkilö auttaa mahdollisissa jatkotoimenpiteissä. Mikäli tilanne täyttää rikoksen tunnusmerkit, ole yhteydessä poliisiin. Häirintäyhdyshenkilön kautta saat myös tukea ja ohjausta muiden ammattilaisten ja viranomaisten pariin.

Mikä on häirintää?

Häirinnällä voidaan tarkoittaa esimerkiksi henkistä tai fyysistä kiusaamista, epäasiallista kohtelua, ahdistelua, mustamaalaamista, uhkailua tai syrjimistä. Koska ihmiset kokevat häirinnän eri tavalla, on sitä myös vaikea määrittää. Häirintä voi ilmetä myös seksuaalisena häirintänä, kuten ei toivottuna kosketteluna, huomautuksina tai vihjailuna. Käytännössä häirinnäksi voidaan katsoa kaikki epäasiallinen käytös, jonka kohde kokee loukkaavaksi tai muuten epämiellyttäväksi. Häirinnän tunnusmerkit täyttää käytös, jota jatketaan lopettamispyynnöistä huolimatta.

Keneen voin olla yhteydessä?

